

Uchwała Nr SO-14/0957/230/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 11 grudnia 2024 roku

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie wieloletniej prognozy finansowej
Gminy Czarnków na lata 2025-2043

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r. (ze zm.), w osobach:

Przewodnicząca: Monika Paczyńska
Członkowie: Marzena Węckowicz
 Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, z późn. zm.) w związku z art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Czarnków projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarnków na lata 2025-2043

opinię pozytywną z uwagami

Uzasadnienie

I.

Projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarnków na lata 2025-2043 został przedłożony tut. Izbie w celu zaopiniowania w dniu 15 listopada 2024 r.

Wydając niniejszą opinię Skład Orzekający zapoznał się m.in. z następującymi dokumentami będącymi w posiadaniu Izby: projektem uchwały budżetowej na 2025 rok, uchwałą budżetową na 2024 rok (po zmianach), uchwałą w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarnków na lata 2024-2043 (po zmianach), uchwałami okołobudżetowymi mogącymi mieć wpływ na zadłużenie Jednostki oraz sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi wg stanu na dzień 31.12.2023 r. i 30.09.2024 r.

II.

1. Projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zawiera dane wymagane przepisami art. 226 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych.
2. Do projektu dołączone zostały objaśnienia przyjętych wartości, czym spełniono wymóg określony w art. 226 ust. 2a ustawy o finansach publicznych. Jednakże Skład Orzekający zauważa, iż dołączone do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czarnków na lata 2025 – 2043 „Objaśnienia przyjętych wartości (...)” odnoszą się wyłącznie do wartości wykazanych z załączniku Nr 1 pn. „Wieloletnia prognoza finansowa” nie zawierają natomiast żadnych informacji o realizowanych przedsięwzięciach wieloletnich.

W odniesieniu do powyższego Skład Orzekający formułuje uwagę.

3. Z projektu wynika, że okres objęty wieloletnią prognozą finansową odpowiada okresowi, na jaki przyjęto limity wydatków na realizację ujętych w prognozie przedsięwzięć, a prognoza kwoty długu sporządzona jest na okres, na który zaciągnięto zobowiązania, co wyczerpuje dyspozycję art. 227 ustawy o finansach publicznych.
4. Planowane wielkości budżetowe w latach objętych prognozą zapewniają przestrzeganie zasady, o której mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
5. Dług Gminy na koniec 2025 r. wyniesie 27.529.843,00 zł, co oznacza jego zmniejszenie w stosunku do przewidywanego wykonania na koniec 2024 r. o 1.460.000,00 zł. Zgodnie z WPF w kolejnych latach przewiduje się stopniowe zmniejszanie kwoty długu. Relacja łącznej kwoty długu do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, w 2025 r. wyniesie 43,26%.
6. W 2025 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków bieżących na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 ustawy, wynosi 5,36 %, przy dopuszczalnym wskaźniku spłaty zadłużenia Gminy ustalonym na poziomie 7,84 %. Skład Orzekający wskazuje, iż w kolejnych latach objętych prognozą tj. okres 2026–2029 obliczona na podstawie prognozowanych wielkości relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych przekracza dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań, gdyż relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy wynosi: 3,85 % w roku 2026; 4,33 % w roku 2027; 4,35 % w roku 2028 oraz 3,99 % w roku 2029, natomiast dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy) wynosi:
 - 3,45 % w roku 2026 (stopień niezachowania relacji w roku 2026 wynosi 0,40 %),
 - 3,22 % w roku 2027 (stopień niezachowania relacji w roku 2027 wynosi 1,11 %),
 - 3,52 % w roku 2028 (stopień niezachowania relacji w roku 2028 wynosi 0,83 %),
 - 3,65 % w roku 2029 (stopień niezachowania relacji w roku 2026 wynosi 0,34 %),Skład Orzekający wskazuje, że w myśl przepisu art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych zaciąganych/emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę tych zobowiązań, w tym odsetkami od kredytów i pożyczek oraz odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych, do planowanych dochodów bieżących budżetu, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, przekroczy średnią arytmetyczną wyliczoną według wzoru określonego w ustawie.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 296c ust. 1 ustawy o finansach publicznych – wprowadzonym na mocy ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1756), relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych może być niezachowana w latach 2024 – 2029 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów

określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.

Na podstawie wielkości wykazanych w projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarnków na lata 2025 – 2043 Skład Orzekający ustalił, że relacja prognozowanej łącznej kwoty długu do prognozowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego w 2026 roku wyniesie 38,97 %, w 2027 roku wyniesie 37,17 %, w 2028 roku wyniesie 33,85 % a w 2029 roku wyniesie 30,36 %. Zatem prognozowana łączna kwota długu w latach 2026-2029 roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem w danym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, co spełnia wymogi wynikające z przywołanego powyżej przepisu art. 296c ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Z wielkości przedstawionych w prognozie wynika, że w kolejnych latach (2030–2043) wyliczona w oparciu o prognozowane w uchwale dane relacja, o której mowa w art. 243 ustawy zostanie spełniona. Jednakże Skład Orzekający zauważa, że w roku 2030 zdolność spłaty jest graniczna, ponieważ różnica pomiędzy wskaźnikami wynosi 0,05 punktu procentowego, co oznacza wysokie ryzyko niezachowania przedmiotowej relacji.

O możliwości utrzymania relacji, o której mowa w art. 243 ustawy na poziomie prognozowanym w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zadecyduje realizacja wielkości budżetowych na prognozowanym poziomie, a w szczególności realizacja wyniku operacyjnego (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) i dochodów ze sprzedaży majątku.

W latach 2026–2043 założono, że nadwyżki operacyjne będą kształtowały się w wysokości od 5 mln zł do 9,2 mln zł, przy planowanej na rok 2025 nadwyżce operacyjnej w wysokości 732.559,73 zł (po skorygowaniu o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8) i planowanym deficycie operacyjnym w 2024 roku w wysokości 5.151.502,76 (po skorygowaniu o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6-8). W 2025 r. dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 2.439.637,78 zł, a w 2024 r. wykonano (wg III kwartału) w wysokości 856.915,37 zł (na planowane 3.989.484,00 zł). Podkreślić należy, że wykonanie nadwyżek operacyjnych i dochodów ze sprzedaży majątku poniżej planowanych wielkości niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki.

Skład Orzekający wskazuje zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji, gdyż nawet niewielkie odstępstwa od przyjętych w projekcie wieloletniej prognozy finansowej założeń, mogą doprowadzić do naruszenia relacji wynikającej z przepisu art. 243 ustawy. Konieczne jest zatem rzetelne ustalenie możliwych do realizacji wielkości budżetowych w poszczególnych latach prognozy. Przy czym należy mieć na uwadze, że prognoza musi być realistyczna i gwarantować we wszystkich latach, nie tylko zachowanie relacji z art. 243 ustawy, ale również realizację nałożonych na Gminę zadań.

Powyższe w ocenie Składu Orzekającego stanowi podstawę do sformułowania uwagi.

7. Zakres przewidzianych dla organu wykonawczego upoważnień nie wykracza poza dyspozycję wynikającą z art. 228 ust. 1 i art. 232 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
8. Projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wykazuje zgodność z projektem uchwały

budżetowej na rok 2025 w zakresie wymaganym art. 229 ustawy o finansach publicznych.

9. W projektowanym wykazie planowanych przedsięwzięć wieloletnich przewiduje się kontynuację wszystkich zadań zaplanowanych w aktualnie obowiązującej wieloletniej prognozie finansowej wykraczających poza 2024 rok.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Monika Paczyńska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.